

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2 www.vfn.cz

Praha, 19. 3. 2026

TISKOVÁ ZPRÁVA

VFN otevírá nové Centrum denních stacionářů pro adolescenty a dospělé a posouvá péči o duševně nemocné do 21. století

Multidisciplinární tým odborníků, moderní a funkční prostory pro individuální, skupinovou i rodinnou terapii, aktivizační programy, terapeutická světla v celé budově, venkovní učebna i prostor pro odpočinek a relaxaci pacientů nabízí nové Centrum denních stacionářů v kompletně zrekonstruované historické budově v areálu Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN. Odborníci z VFN reagují na plánované změny systému péče o duševní zdraví, který podporuje možnosti psychoterapeutické léčby, při níž pacient není odtržen od svých blízkých a domácího prostředí. Celkem tři denní stacionáře doplňují široké spektrum služeb kliniky, mohou předejít hospitalizaci pacientů a pomáhají i během doléčovacího období. Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN pokračuje v plánu na zkvalitnění psychiatrické péče za podpory Ministerstva zdravotnictví ČR.

„Denní stacionáře mohou nahradit hospitalizaci v případě rozvíjejících se závažných duševních poruch a také hrají roli ve velmi citlivém doléčovacím období po hospitalizaci, kdy je třeba postupného zapojování a zvyšování nároků na pacienta, který se navrácí zpět do života,“ říká doc. MUDr. Martin Anders, Ph.D., přednosta Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN, a dodává: *„Každý takový program musí být specificky ušit na míru potřebám pacientů a nelze jej provozovat pro všechny skupiny najednou. Proto velmi vítáme, že se podařilo zrekonstruovat historickou budovu, která již v minulosti sloužila pacientům.“*

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze zrekonstruovala jednu z budov areálu Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN, kde nově vznikne Centrum denních stacionářů, které naplňuje potřeby pro komplexní péči o duševně nemocné ve 21. století. Do budovy „paláce Voračických z Paběnic“ přesouvá denní stacionáře pro dospělé, adolescenty a pacienty s poruchami příjmu potravy, které doposud provizorně sídlily v původní centrální budově kliniky. Ve stávajících prostorách zůstává stacionář pro seniory, který je integrální provozně-technickou, personální i programovou součástí gerontopsychiatrického oddělení pro klienty starší 65 let.

Denní stacionáře pomáhají vracet pacienty do života

Provozní a programová kapacita všech tří stacionářů je strukturovaná na cca 50 pacientů. Největší kapacitou disponuje stacionář pro dospělé (20–25 pacientů), denní stacionář pro adolescentní klientelu a denní stacionář pro léčbu poruch příjmu potravy mohou přijmout po 15 pacientech. *„V posledním roce těmito stacionáři prošlo cca 250 pacientů a zájem o tyto služby neklesá, ba naopak. Právě v období po covidové epidemii zaznamenáváme velký zájem zejména nezletilých pacientů a jejich rodin trpících širokým spektrem úzkostně depresivních obtíží a poruch vázaných na dospívání,“* vysvětluje primářka Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN doc. MUDr. Eva Kitzlerová, Ph.D. Součinnost rodičů při léčebných postupech je nezbytným požadavkem pro přijetí adolescentů do stacionáře a práce s rodinami je zásadní integrální součástí terapeutických programů, a to formou jak individuálních rozhovorů, tak skupinových setkání. V urgentních případech mohou rodiny využít i služeb krizového intervanta, k dispozici je sociální poradenství a adiktologické konzultace.

Pro nemocné s poruchami příjmu potravy klinika nabízí již tradiční Klub pro rodiče a příbuzné vedený specializovaně zaměřeným psychologem, kde obdrží informace o povaze onemocnění, možnostech

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2 www.vfn.cz

Praha, 19. 3. 2026

TISKOVÁ ZPRÁVA

léčby a nezbytném aktivním zapojení všech členů rodiny do procesu léčby. „Cílem stacionářů je postupně zapojit pacienty do aktivit běžného života. Program je vždy komplexní, obsahuje specifická opatření stabilizující denní rytmus, fototerapii, léčebnou tělesnou výchovu, společné stravování, ale také především specifickou psychoterapii,“ doplňuje doc. Eva Kitzlerová.

Pacienti přicházejí ráno a po skončení programu se odpoledne vrací do svého přirozeného prostředí, ke svým blízkým, se kterými mohou trávit zbytek dne. Zájemci o pobyt ve stacionářích podstupují vstupní konzultaci s lékařem, vhodné je doporučení psychologa, psychiatra anebo pediatra, zejména u adolescentů, není to ale nezbytnou podmínkou. Hlavním kritériem je stabilizovaný stav pacienta umožňující ambulantní léčbu a pravidelnou docházku. V některých případech do stacionářů přicházejí pacienti v rámci péče navazující na hospitalizaci v psychiatrických zařízeních. O pacienty pečují multidisciplinární tým složený z lékařů, psychiatrických sester, sociálních pracovníků, psychologů, psychoterapeutů, adiktologa, nutričního terapeuta, arteterapeutů, ergoterapeutů, instruktorů jógy a Mindfulness, pedagogů a dalších odborníků, kteří se podílejí na komplexní péči. Pacienti podstupují individuální, skupinovou/rodinnou terapii, psychoedukaci, koučink, arteterapii, ergoterapii, kulinoterapii ve cvičné kuchyni, nechybí ani pohybové aktivity nebo canisterapie. Díky vzájemné spolupráci všech členů multidisciplinárního týmu je péče komplexní, vyvážená a vysoce personalizovaná.

Fototerapie je nezbytnou součástí péče o duševně nemocné

V prostorách, kde se klienti přes den nejvíce vyskytují, jsou instalována terapeuticky působící plnospektrální světla. Jejich využití plně odpovídá nedávno schválené Metodice certifikované MZ ČR. „Expozice plnospektrálním zdrojům světla se osvědčuje při synchronizaci biologických rytmů pacientů pohybujících se v prostorech, kde tráví nejvíce času. Na klinice fototerapii využíváme jako podpůrnou léčbu všech typů psychických poruch, které doprovázejí poruchy rytmu spánku/bdění, tj. afektivních poruch, poruch spánku, ale i deliriózních stavů u starších nemocných,“ popisuje přednosta kliniky doc. Martin Anders.

Prostory stacionářů poskytují komplexní zázemí

Nové prostory nabízejí komplexní zázemí pro pacienty i pečující multidisciplinární tým. Nachází se zde učebna a terapeutické místnosti pro individuální, skupinovou i rodinnou terapii, pohovory, krizovou intervenci, psychoedukaci a pro další terapeutické aktivity. Součástí programu denních stacionářů jsou edukační skupiny, arteterapie, ergoterapie, canisterapie, muzikoterapie, činnostní terapie nebo pohybové aktivity a nácviky sociálních dovedností. K dispozici je i prostor pro odpočinek a relaxaci pacientů. „V přízemí budovy se nachází společná jídelna, pracovní vedoucího psychologa a šatna pro pacienty. V prvním patře je umístěn Denní stacionář Karlov pro dospělé, který má největší kapacitu, ve druhém patře sídlí denní stacionář pro adolescenty a denní stacionář pro léčbu poruch příjmu potravy. Ve druhém patře je dále k dispozici kuchyň pro nácvik přípravy jídel a stolování. V areálu se nachází terapeutická zahrada s venkovní učebnou a další multifunkční terapeutická místnost,“ vyjmenovává vrchní sestra Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN Mgr. Zuzana Fišarová.

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2 www.vfn.cz

Praha, 19. 3. 2026

TISKOVÁ ZPRÁVA

Budoucí kroky směřují k posílení péče o duševní zdraví mladé generace

Prostory v budově Psychiatrické kliniky uvolněné po přesunu stacionářů do nových prostor se nabízejí pro potřebnou rekonstrukci, neboť stávající stav, především akutních příjmových oddělení, je dlouhodobě v nevyhovujícím, přímo alarmujícím stavu. Tím by se otevřela i možnost zbudování dětského lůžkového oddělení. „V rámci dlouhodobých plánů a vzhledem ke společenské poptávce a krizi v oblasti dětské psychiatrické péče bychom rádi vytvořili centrum komplexní péče o dětské a adolescentní pacienty, které by doplnilo služby dětským pacientům,“ nastiňuje doc. Martin Anders. Konkrétně jde o vytvoření standardního dětského lůžkového oddělení a jeho propojení s celostátně unikátním, již čtyři roky fungujícím Dětským a dorostovým detoxifikačním centrem a Denním stacionářem pro adolescenty. „Významnou devizou je, že disponujeme terapeutickými týmy a vzděláváme v rezidenčních programech kolegy, kteří se chtějí věnovat dětské a dorostové psychiatrii s perspektivou nového oddělení,“ vysvětluje doc. Martin Anders. „Změny systému psychiatrické péče by se právě měly dotknout i takzvané semimurální péče, kdy není pacient odtržen od svých blízkých a domácího prostředí. Možnost nebýt hospitalizován je pro naše pacienty velmi důležitá a vnímají ji velmi pozitivně i ve smyslu vlastních kompetencí,“ dodává přednosta Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN. Rekonstrukce budovy D2 byla realizována v rámci dotačního programu Ministerstva zdravotnictví ČR na podporu rozvoje a obnovy materiálně-technické základny fakultních nemocnic a nemocnic ve vlastnictví státu. Dotace za státního rozpočtu činily 55 milionů korun, VFN z vlastních zdrojů financovala tuto rekonstrukci částkou 20 milionů Kč. Celková rekonstrukce stála 75 milionů Kč.

Seznámení se stacionáři:

Denní stacionář pro adolescenty

Specializované zařízení pro diagnostiku a léčbu psychických poruch dospívajících poskytuje služby klientům od 14 let do 19 let a zaměřuje se na léčbu problémů z okruhu poruch dospívání, jako jsou emoční poruchy, adaptační poruchy, psychosomatické poruchy, neurotické poruchy, poruchy příjmu potravy, postcovidové následky spojené se sociální izolací adolescentů a další. Standardní délka programu je zde osm týdnů. Koncepce psychiatrické péče o adolescenty navazuje na projekt „Edukačně terapeutické centrum VFN“, který byl financován z Fondů EHP 2014–2021.

Denní stacionář Karlov

Je určen pro pacienty od 18 do 65 let s úzkostnými poruchami, poruchami nálady, poruchami osobnosti a psychosomatickými potížemi, stejně jako osobám se zhoršením duševního stavu vyvolaným dlouhodobým stresem či akutní stresovou reakcí. Pomoc zde vyhledávají i pacienti, kteří potřebují pomoci s návratem do běžného života při léčbě bipolárních poruch, schizofrenie a dalších psychotických poruch za podmínky, že jejich stav umožňuje ambulantní formu péče. Docházka zpravidla trvá dva až tři měsíce.

Denní stacionář pro pacienty s poruchou potravy

Poskytuje podporu a bezpečný prostor pacientům s poruchami příjmu potravy. Nabízí léčebný program v délce jednoho až tří měsíců. Pacienti mají k dispozici skupinovou psychoterapii, program dále

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2 www.vfn.cz

Praha, 19. 3. 2026

TISKOVÁ ZPRÁVA

zahrnuje komunity, nutriční terapii a režimovou edukaci. Podmínkou přijetí do stacionáře je věk nad 17 let a BMI klientky/ta nad 16. O přijetí do programu rozhoduje multidisciplinární tým.

Denní stacionář pro seniory Karlíkov

Podporuje duševně nemocné seniory, aktivizuje je a současně zajišťuje odlehčení rodinám. Je vhodný pro seniory s psychickými obtížemi různého charakteru (např. s oslabením paměti), či osoby se zdravotním postižením, které vyžadují pomoc druhé osoby, ale jejich zdravotní stav je stabilizovaný. V rámci aktivizačních programů v těchto skupinách je pro pacienty důležité trénování paměti, mezigenerační setkávání a oceňují možnost vybírat si z bohatého programu terapeutických činností.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékárenskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR. www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absoluuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů. www.lf1.cuni.cz

Pro další informace:

Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.hermankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074